

वस्तो वय इति वस्तं वयसाप्रोदिवलं हन्द् इत्येकपदा विवलं हन्द् एकपदा ह्
 भूवाज्ञा उच्चक्रमुरिति श्रुतेः [८.२.४.१.] ॥ विशालं द्विपदागायत्रीवृषं हन्द् भूवा
 वृषिं सेचनसमर्थं मेघं वयसा जग्राह । वृषिं वयसाप्रोदिविशालं हन्द् इति द्विप-
 दा वै विशालं हन्द् द्विपदा ह् भूवावय उच्चक्रमुरिति श्रुतेः [८.२.४.२.] ॥ तन्द्रं
 पङ्क्तिहन्द् भूवोत्क्रान्तं पुरुषं पशुं वयसाप्रोत् । पुरुषं वयसाप्रोत्तन्द्रं हन्द् इति
 पङ्क्तिर्वै तन्द्रं हन्द् पङ्क्तिर्ह् भूवा पुरुषा उच्चक्रमुरिति श्रुतेः [८.२.४.३.] ॥ अना-
 धृष्टं विराट् हन्द् भूवोत्क्रान्तं व्याघ्रं पशुं वयसाग्रहीत् । व्याघ्रं वयसाप्रोदनाधृष्टं
 हन्द् इति विराट् अनाधृष्टं हन्द् अन्नं वै विराट् नमनाधृष्टं विराट् भूवा व्याघ्रा
 उच्च [४.] ॥ हादयतीति हदिरतिहन्दाः हन्द् भूवोत्क्रान्तं सिंहं पशुं वयसाग्र-
 हीत् । सिंहं वयसाप्रोच्छदिहन्द् इत्यतिहन्दा वै हदिहन्द् सा हि सर्वाणि
 हन्दाऽसि हादयत्यतिहन्दा ह् भूवा सिंहो उच्च [५.] ॥ अयातो निरुक्तानिव प-
 शूनिरुक्तानि हन्दाऽस्युपदधातीति [५.] श्रुतेः स्पष्टानि हन्दांसि दशोच्यन्ते । पष्ठे
 पृष्ठभागे वदतीति पष्ठवाट् पञ्चवर्षः पशुः वदती हन्द् भूवोत्क्रान्तं पष्ठवाट्
 पशुं वयसाग्रहीत् । पष्ठवाट् वयसाप्रोद्वदती हन्द् इति वदती ह् भूवा पष्ठ-
 वाट् उच्च [६.] ॥ उक्षा सेचनसमर्थः पशुः आद्यन्तावष्टाक्षरौ पादौ मध्यमो द्वाद-
 शाक्षरः सा ककुप् ककुहन्द् भूवोत्क्रान्तमुक्षाणं पशुं वयसाग्रहीत् । उक्षाणं
 वयसाप्रोत्ककुहन्द् इति ककुब्भ भूवोक्षाण उच्च [७.] ॥ ऋषभः सेचनसमर्थो
 ऽनडान् द्वादशाक्षरत्रिपादा सतोवदती सा भूवोत्क्रान्तमृषभं वयसाग्रहीत् । ऋ-
 षभं वयसाप्रोत्सतोवदती हन्द् इति सतोवदती भूवर्षभा उच्च [८.] ॥ १॥

- a. अनडान्वयः पङ्क्तिहन्द्ः । b. धेनुर्वयो जगती हन्द्ः । c. अविर्व-
 यस्त्रिष्टुहन्द्ः । d. दित्यवाड्यो विराट् हन्द्ः । e. पञ्चाविर्वयो गा-
 यत्री हन्द्ः । f. त्रिवत्सो वय उल्लिक् हन्द्ः । g. तुर्यवाड्योऽनुष्टुप्
 हन्द्ः । h. लोकं पृणः । i. ता अस्यः । k. इन्द्रं विश्वाः ॥ १० ॥

अनः शकटं वदतीत्यनडान्वलीवर्दः पङ्क्तिहन्द् भूवोत्क्रान्तमनडाहं पशुं व-
 यसाग्रहीत् । अनडाहं वयसाप्रोत्पङ्क्तिहन्द् इति पङ्क्तिर्ह् भूवानडाह उच्च [११.] ॥